

# FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<b>Prețul abonamentului:</b>	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „ <b>Foia Diecezană</b> ”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „ <b>TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ</b> ” în Caransebeș.	<b>Prețul inserțiunilor:</b>
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

## IN MEMORIAM.

În vâlvătaia focurilor din 1848, Bănatul și-a avut tribunul său, un preot din generația urmașe lui Țichindeal, Eutimiu Murgu, doctor în drept și mai apoi avocat.

Nepot și fiu al trejilor grăniceri, el a fost un credincios paznic al sfintelor depozite naționale: limba și legea noastră!

Înțeleptul și eruditul preot, la glasul de chemare al vremilor schimbă haina servilor lui Christos cu platoșa războinicului și spun bătrânii că la 48... „umbla într-o frumoasă trăsură domnească, împărțind hârtii la lumea multă, care-i eșia întru întâmpinare”. Aceste „hârtii” de bună seamă că nu erau altceva, decât manifestele și chemări la adunarea națională, ținută în vara anului 1848, la Logoj.

Declarat președinte al adunării, el deveni „căpitanul” Banatului și în cele 9 puncte stabilite în memoriul redactat de adunare, el reclama pe seama Românilor bănățeni toată grija trebilor de aici, cuprinse în complexul acelor puncte...

Soarta revoluției fu însă și soarta lui.

Eutimiu Murgu fu prins, condamnat la moarte; din grația împăratului — care vru să apropie popoarele văduvite de conducători — îi comută pedeapsa, iar mai târziu îl grație.

N'avu însă ce să mai agrățieze în Eutimiu Murgu...

De-acum Murgu, semănătorul de idei în Banat, Moldova și Muntenia, nu mai recolta nimic alta decât desamăgire și o suferință ce se încheie cu moartea lui.

Pribeagul luptător, la leagănul căruia buibuiau tunuri, moare pe timpul altei răzmeriți, a războiului din 1870.

Hodina lui tot în pământ strein a fost, timp de peste 60 de ani, când generația feri-

cită a acestui veac îl aduce acasă, spre simbolică strajă la vatra pământului pentru a căruia desrobire s'a jertfit.

În amănunte viața și faptele lui se desprind bine din cuvântarea de mai jos, rostită de părintele protopresbiter *Romul G. Ancușă*, în Logoj cu ocazia depunerii osemintelor lui în capela cimiterului din Logoj la 21 Decembrie 1932.

Lăsăm să urmeze această cuvântare.

### *Frați Români,*

În cursul istoriei atât de sbuciumate a neamului nostru, și noi Români de dincoaci de Carpați, ne-am avut rolul nostru. Am trecut și noi prin nesfârșite peripecii și conflicte și odată prinși în vârtejul evenimentelor, le am cunoscut pe toate fețele și am trecut peste toate încercările. Avut-am clipe de desnădejde și de dureroase suferințe și nu arareori am adus jertfă scump sânger de martir.

Am avut însă și clipe de entuziasm și de izbânzi, dând proba vitalității noastre. Nu odată ne-am coborât până jos, în prăpastia catastrofei, pentru ca apoi să ne urcăm pe culmile învingerii finale.

Se cuvine deci, să ne întoarcem privirile, cu emoțiune în suflète, spre cei ce au înțeles chemarea vremurilor și care au pecetluit luptele noastre naționale cu suferințele lor și unii chiar și cu sângele lor. Se cuvine să exprimăm recunoștința noastră acelor cari au fost valul de asalt spre biruința noastră atât de dreaptă și atât de târzie.

Iată de ce se îndreaptă astăzi ochii noștri spre Eutimie Murgu, almăjanul revoluționar, care a rămas în conștiința noastră ca o pildă strălucitoare de luptător, care a trebuit să-și poarte crucea muceniciei sale naționale pentru ideile sale desrobitoare de neam.

Oasele lui trudite n'au putut afla odihnă în pământul „ungurilor care se deșteaptă”. Urmașii recunoscători au grăbit să le aducă acasă și să le așeze în preajma „Câmpului Libertății” de sub viile Logojului, unde, la 15/22 Iunie 1848, a pus jurământ de credință către naționalitatea română.

Figura lui Eutimie Murgu, a cărui memorie o comemorăm astăzi, ne smulge pe un moment din clipele zilei de astăzi și ne conduce îndărăt în mijlocul luptelor și sbuciumărilor noastre din anul 1848-49.

Mândria noastră bănățeană nu sărbătorește astăzi în Eutimie Murgu pe publicistul erudit, care a făcut uriașe servicii cauzei românești, mai ales prin lucrarea sa privitoare la originea poporului român, care a fost un răspuns demn și prompt sărbului filo-maghiar Sava Tököly, care a susținut că Românii nu sunt de origine română și că limba noastră ar fi un amestec de limbă slavă și italiană.

Mândria noastră bănățeană nu apreciază astăzi nici pe Eutimie Murgu profesorul de filosofie dela Iași, primul profesor de filosofie în Iași, și apoi la București.

Ci mândria noastră bănățeană apreciază astăzi în persoana lui Eutimie Murgu pe preotul care a pornit lupta, aici în Banat, „pentru a se slobozi Româniea ortodoxă de sub obezile ortodoxiei sârbești”, adevărată luptă pentru desrobirea de sub ierarhia sârbească, care deși ne ocrotea în contra sentințelor de catolicizare, ne robea greu în cele naționale. — Bănățenii sărbătoresc astăzi în persoana lui Eutimie Murgu pe luptătorul care a participat activ la luptele noastre naționale din anul 1848 și care a convocat adunarea națională dela Logoj pe ziua de 15/27 Iunie 1848.

În această memorabilă adunare 12.000 de Români cu fața lor brăzdată de suferințe și cu ochii lor scânteietori de dorul libertății decretează Banatul nostru de autonom și de țară a Românilor, în frunte cu Eutimie Murgu ca căpitan suprem. — Jurământul de credință pentru frățietate și naționalitatea română, introducerea limbii românești în toate dicasteriile Banatului, înarmarea poporului, despărțirea ierarhică de „servieni cari se simțesc a socoti țara noastră a Banatului ca o țară a slavono-sârbă” și alegerea protopopului Ignatie Vuia din Logoj ca vicar episcopesc român pentru eparhia Vârșetului, — sunt hotărârile mai însemnate ale acestei adunări naționale. — Și aceste hotărâri sunt temelii de granit, sădite de strămoșii noștri, ale unirii ce urma să se săvârșească peste 70 ani, la 1 Decembrie 1918.

când bunul Dumnezeu a binevoit să facă dreptate poporului nostru pentru suferințele lui de veacuri.

Episcopia ort. rom. a Caransebeșului, această episcopie neaoș bănățeană prin însuși ființa ei, împreună cu Preasfințitul Episcop diecezan Iosif, almăjan și el de origine, se integrează în vreme de înălțare sufletească care cuprinde astăzi inimile tuturor Bănățenilor, și cu smerenie aduce doxologie Provedinței divine că a hărăzit Banatului nostru pe înflăcăratul luptător național Eutimie Murgu. Și prin debilul meu glas aduce tribut de recunoștință preotului Eutimie Murgu, care a înțeles că în afară de ortodoxia noastră națională nu este mod de viață și pace și nici fericire integrală românească; — preamărește memoria căpitanului suprem al Banatului din a. 1848, care a trebuit să sufere în mai multe rânduri chinurile și mucegaiul temnițelor ungurești și austriacă și care, în schimb, a avut și satisfacții sufletești fiind trimis ca deputat român în parlamentul dela Budapesta deodată în 3 cercuri electorale: Logoj, Făget și Oravița, iar în 1861 în circumscripția Moravița.

Episcopia ortodoxă română a Caransebeșului se închină memoriei lui Eutimie Murgu și îi aprinde făclia dragostei și a recunoștinței noastre a tuturor!

Vecinică pomenirea lui!

## Pe pământul făgăduinței...

— Note de drum —

De ing. Petru Fotoc

Schițerile de până acu la acest capitol, au de scop descrierea vieții nației arabe, — care formează majoritatea populației aici, — urmând ca poporul evreu, care acu e elementul dominant în Palestina, să fie prezentat cu toate așezămintele, nizuințele și aspirațiunile sale, privind-le prin unghiul obiectivității, la o altă parte, rezervată anume pentru învederarea procesului în dezvoltare al problemei mosaice, care e veșnic deschisă și se agită pentru ea multă lume, pro și contra vom vorbi atunci despre tot ce am văzut în noul stat — *Ereț Israel* — și ce se petrece acolo.

Nația arabă nu înclină spre inovații revoluționare, e foarte conservativă, chiar până în detrimentul său, dar poate aceasta fire îi va fi spre bine. Imbrăcămintea e a sa — națională, dar drumul de fier și acolo împetrițește pitorescul port oriental, cu fel și fel de creațiuni importate din Europa. Foșnesc și acolo fustele,



nu e desconsiderată mătasa și croiul de haine după fasonul Continentului nostru prinde teren. În înclinările spre asemenea inovații, escelează mai mult creștinii din motivul, că stau în mai strânsă legătură cu cei de aici. Altcum îmbrăcăminte arabilor e aceiaș la toți și la bărbați se compune din rufăria corpului, pantaloni largi în forma de sac, veste peste care se poartă o jachetă cu mâneci strâmte. Cei înșcolăți, bătrânii și preoții îmbracă pantaloni și o haină sacco lungă. Vara, ăștea se înlocuiesc cu o haină asemănătoare unui *capot femeesc*, a cărui culoare variază după vârsta aceluia, care-l poartă. Capul e acoperit cu fes, de culoare roșie ei nu sunt vizati de legiurile turcilor moderni. La unii fesul peste frunte, este înfășurat cu un *turban* — ca la turci — de regulă alb, la preoți și bătrâni negru, iar pretinșii descendenți ai familiei lui Mohamed îl poartă în verde. La credincioșii *izlaimului*, și aici turbanul e distincția de Magiu. Încălțăminte mai de multeori e *păpucul cu țug* — un cunoscut vechiu, dar aproape dispărut la noi — cisme ori un fel de opinci, confecționate din piele de oaie și împodobite cu roșu și alte decorații. Dar multă lume nu-și cruță talpa. Peste mijloc se poartă o cingătoare fie de ștofă, mătasă sau piele, dar cu șerparul tradițional și demn de cea mai mare încredere.

Femeile, fie la oraș fie la țară, — înțeleg pe cele până la clasa mijlocie — poartă lăngă de pe corp, apoi pantaloni largi și un capul de diferite lungimi, dar la nici un caz nu trece de la genunchi la vale, și diferă după naționalitate și confesiune. Fruntea e împodobită cu o fontă, care le prinde foarte cochete. Folosesc diferite mirosoare plăcute și cu predilecție își împodobesc părul cu flori. Când părăsesc casa își pun pe cap un vâl — izâr — care le acoperă fruntea și bogat se lasă pe spate. Musulmanele își acoperă și acu fața cu o învelitoare deasă și mai cu seamă femeile druzilor își acoperă și ochiul stâng. Femeile de la țară și creștinele nu-l poartă. Toate dau mult pe încălțăminte de gingașe — *bâbâdsch* — și găsim toate fasoanele de la pantoful francez, până la opinca primitivă. E admirabil portul feminin în Betlehem, dar și cele ce-l poartă, nu se lasă mai pe jos. Sunt zinele Palestinei și conștii de o asemenea zestre, se și nizuesc a scoate și mai și în evidență, frumuseța lor uimitoare. Femeile beduinilor se *telovează* și pe față, ca și bărbații lor. Cerceii se aplică în partea de sus a urechilor, apoi în nare, brățarele le împodobesc și glesnele, ceea ce nu le împiedică a umbla foarte mult desculțe. Femeile și bărbații, au acelaș rost ca și la noi, arabilul însă nu poate trăi fără armă.

Am găsit o mare asemănare între viața, obiceiurile, limba arabilor și a lăeților noștri.

Stradaniile ultimilor 15 ani, de când a apus dominația semilunei și actualii stăpânitori, voiesc a da statului un avânt nou, se obsearvă o intensificare a industriei și a comerțului, cari împreună cu agricultura tind spre a face din Palestina, o țară *vială*. Industria mică de ieri — la sate necunoscută, — luptă cu cea mare de astăzi; coșurile de fabrici s'au înmulțit și produsele indigene încep să concureze, cu cele importate. Târgușoarele sunt centre economice, au particularitățile lor, unde strada are rol însemnat. Într-o parte se lucrează la obiecte sfinte, într'alta se obosește un argășitor; aici un cazangiu, colo un pielar, depozit de fructe, alimente etc., toate înșirate dealungul uliței sau în bazar, bursa vieții economice din Orient.

În localitățile mai de seamă se găsesc ospătării, cari în locul hotelului, restaurantului și cafelei noastre. Narghileaua nu lipsește.

Trăește aici o lume nouă pentru noi, firea apusului care tinde spre producție e pusă în față cu nepăsarea dela soare răsare.

Ear pentru a o cunoaște mai bine, ne mai oprim o leacă.

(Urmează).

## CINE SUNT SECTARIII?

În cele ce urmează voi descoperi unele din indeletnicirile sectarilor, confirmându-le cu dovezi cari nu pot suferi nici o contradicere.

Mărturiile sau dovezile ni le dau ei înșiși, precum și aceia cari au avut tăria să rupă cătușile lor viclene, revenind în sânul bisericii străbune.

Sectarii, întocmai ca diavolul, *amăgesc*; amăgesc copiii cu daruri, amăgesc pe tineri cu făgăduinți, iar pe bătrânii naivi cu „mântuirea” lor.

Și iacătă cum.

În comuna *Poiana* înaintea actualului preot parohia fu câțeva vreme vacantă. Dar comuna era pe loc muntos, stângaci. „Fratele” Motorca n'avea „autobus”, nici tren ca să dea târcoale oilor văduvite. Se găsi totuș altul mai umblăreț și într-o zi de vară, zi de sărbătoare se prezintă; întâi copiilor, cărora le adusesese bomboane, ba le mai dete și batiste, și caete, creioane. În câteva luni, el recoltă vre-o opt suflete.

Și ca la *Poiana* ei mai fac și în Cărbunari, Moldova-nouă, locuri unde e sărăcia mare și lumea mai înapoiată.

Un gen mai rafinat de amăgire este cel practicat cu tinerii adulți. Exploatând o nemul-

țumire cât de neînsemnată, ei trec îndată la atac sub formă de laudă, și omului tiner nu-ți trebuie mare lucru să-i gădili puțin ambiția; însuflețit repede, repede face orice târg.

Și pentrucă am promis să aduc dovezi, aici vă dau mărturia cântărețului *Gheorghe Popa* din *Cheșa* care timp de 27 de ani i-a pierdut succesiv în rătăcirea baptistă, apoi în cea nazarineană.

„Bapțiștii mă ademeneau zicând că aș fi „buș conducător de cor“ la ei; îmi făgăduiau că mă fac chiar predicator, așteptându-mă un viitor frumos“. *Gheorghe Popa* a fost într'adevăr predicator, căci însuș zice că după botez „nu peste multă vreme ajunsei predicator“.

Frământat în sufletul său și nemulțumit cu „isprăvile“ mai marilor, *George Popa* căută mântuirea în altă parte. El a și trecut la nazarineni, luând și al treilea botez, devenind și aici predicator.

Vedeți ce ușor se ajunge predicator la sectari?!

Și cu toate că ei neagă ierarhia, înșiși o recunosc prin droaia de predicatori ce au. *Gheorghe Popa* — încă de pe când era baptist — zicea: „Faptele murdare ale predicatorilor lor mi-au deschis și mie ochii.“ Iar de când era predicator nazarinean spune: Când era timpul spovedaniei îmi veniau frații și surorile cu mărturisirea *pentru fel de fel de păcate, pe cari nu le auzisem niciodată în viața mea.* Cele mici le ertam, cele mari le lăsam pe seama lui *Fodor Antal* din *Belfir (Vlădicul)* sau a lui *Cseley* din *Oroshaz* (*Gheorghe Popa*: Cine sunt pocăiții? Oradea).

Ceeace-i amăgește pe ei și prin excelență pe cei cari trec la „pocăință“ sectară, sunt banii.

Care-i arma principală a sectarilor? Minciuna sau amăgirea și banul. Ponegresc pretutindeni pe preoți: ba că sunt răi, stricați; ba că iau taxe enorme, ba — pur și simplu — că sunt de prisos, fiecare putând să se mântue prin sine, fără de biserică și preot.

Totuși ei au predicatori — „mici și mari“ — cum zice *Gheorghe Popa*, și iată-i că mint spunând că „n'au lipsă de preot!.. Ba să-i vedeți ce încasează dela frați, acești predicatori, cari spun că „pocăința“ lor nu cere bani!

Cetiți broșura amintită a lui *Gheorghe Popa*, cetiți cele scrise de *Petru Iacobescu* din *Jdioara* în *Foaia Diecezană* din anul trecut și nu veți crede ochilor de cele ce au văzut acești oameni făcându-se de banii bieților nenorociți!?

Iată un capitol din mărturisirea lui *Gheorghe Popa*: „Când marele nostru șef, *Kornya*, se întâmpla ca în vre-o *Duminecă* să ne onoreze adunarea cu vizită lui înaltă, după terminarea

serviciului, totdeauna deschidea protocolul pentru a aduna „darea sfinților“ scriind pe fiecare în protocol câți bani dădea. Cei cari dădeau puțin, erau batjocuriți, iar cei cari dădeau mult, erau citiți la urmă și laudați în fața tuturor.

În care biserică se mai întâmplă așa ceva, n'am auzit precum n'am mai auzit nici de acest soi de blasfemie care se numește *darea sfinților!*

Ce se face cu banii aceștia, e ușor de bănuț. Totuș să vedem ce zice *Iacobescu*:

...„Au înființat (bapțiștii) o sumedenie de fonduri, precum este: fondul dela cina Domnului, fondul școalei duminicale, fondul uniunii tineretului, fondul uniunii familiare etc., etc.“

„Cercul *Lugoj* se compune din vre-o 15 comune, cu circa 300 de suflete. În fruntea cercului sunt ca lucrători sau botezători, *Dumitru Drăgăliță* și *Iosif Imbrea*. Din raportul casierului, în anul 1930, s'au încasat la *fondul de misiune* 96000 Lei, iar la *fondul dela cina Domnului*, s'au încasat 6700 Lei, iar despre celelalte fonduri nu s'a dat raport. Din această sumă s'a dat unui frate fost și el cândva botezător, 2700 Lei, iar restul de 100.000 Lei l-au primit cei doi ce se numesc lucrători...“ (*Foaia Diecezană* Nr. 19 din 8. Mai 1932).

(Urmează)

## Cuvântare

— la cununie\* —

Dragi miri!

De câte ori mi se oferă plăcutul prilej de a binecuvânta în Domnul cununia ailor doi tineri, de-atâtea ori mi se stârnește în suflet o bucurie tainică, zic tainică, pentrucă dacă rațiunea nu mi-ar veni în ajutor, acest sentiment de bucurie, mi-ar rămâne pentru totdeauna învăluit în haina nepătrunsă a misterului. Rațiunea însă îmi spune că acest sentiment de bucurie e firesc, căci cununia e un moment de bucurie, de veselie; iar bucuria, ca și durerea e contagioasă, te înhață adeseori fără să știi, fără să bagi seama. Bucuria care să revarsă din ochii tinerelor perechi cari își jură credința veșnică în fața altarului, au darul să farmece întreaga asistență după cum razele soarelui de primăvară, înveselesc întreaga natură.

Ceeace mă bucură însă pe mine — ca preot — e faptul că la asemenea ocazii se repetă voia lui Dumnezeu, care a făcut cea dintâiu pereche de oameni, a împreunat-o și-a binecuvântat-o, spunându-le și rostul destina-

\*) Rostită în 13 Noemvrie, 1932.

țiunii lor prin cuvintele: „*Creșteți și vă înmulțiți, și stăpâniți pământul*“. Tot atunci a spus și felul cum va trebui să fie în viitor căsătoria zicând: „*Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de femeia sa, și vor fi amândoi un trup*“. (I M. 2—24). Cu alte cuvinte cei căsătoriți să-și orânduiască astfel viața, încât să aibă aparența că nu mai sunt doi, ci unul singur.

Iată-mă deci sosit acum la acel loc unde trebuie să vă arăt cum e dator să se poarte un soț față de celalalt. Mă simt însă absolvat de acest lucru deoarece aceasta vi-o spuse Sf. Apostol Pavel prin citirea ce se făcu aici odinioară. Nu voesc deci să repet. A fost totul așa, de clar, așa de înțeligibil, încât nu mai are trebuință de explicare.

Prin căsătorie, bărbatul își primește consoarta, ajutor lui, cum zice Sf. Scriptură, — iar femeia își capătă soț și stăpân, — cum zice aceeași Sf. Scriptură. — Inșă să nu credeți soț și stăpân tiran, ci un soț iubitor, ocrotitor și apărător slăbiciunilor ei. Și iar să nu credeți că femeia e așa de slabă cum se zice, — de multe ori femeia dă dovadă de mai multă tărie, perzistență decât însuși omul. De atâtea ori tocmai femeia este aceea care susține curajul soțului ei.

Și dacă această legătură între bărbat și soție a fost consacrată de însuși Fiul Tatălui ceresc prin participarea Sa la nunta din Cana — arătând „*că cu voia sa este împreunarea cea după lege și nașterea de prunci dintrânsa*“, — și dacă prin gura Sf. Apostol Pavel această împreunare se numește „*taină mare*“, taină mare este și taină mare trebuie să rămână în veci.

Astăzi, dragi miri, când primiți această mare taină, cuvine-se să vă adresez câteva cuvinte de învățătură.

Un sfânt părinte bisericesc zice: „*Căsătoria este o fericire aleasă, dacă în doi este și rămâne o inimă*“. O inimă în două corpuri va fi numai atunci, dacă între cei căsătoriți va domni vecinic iubirea, iubirea adevărată și sinceră.

Iată deci ce vă recomand și eu în primul loc: iubirea. Iubiți-vă dragii mei, și veți fi fericiți. Căci nu este alt lucru pe lume care să vă poată face fericită căsnicia decât iubirea. Iubire dacă veți avea între voi, veți fi fericiți de certuri de ură, necredință, plângeri și nefericiri. Iubirea este ploaia cerească care face să rodească și prospereze viața voastră familiară.

Al doilea sfat ce vi-l dau este: să munciți, să munciți asiduu, neconținut, căci munca nu

înjosește ci înalță pe om. Singură ea poate aduce belșug și îndestulare în casa omului.

În această privință, părinții voștri vă sunt pildă vie, destul de edificatoare. Urmați-le pilda, căci dacă ei n'ar fi muncit și cruțat, nici voi n'ați fi ajuns starea în care vă aflați astăzi.

Vremile de acum sunt grele, lupta vieții e nespus de aspră. Cel ce nu muncește, cade înfrânt.

Muncind însă să nu uitați a vă și ruga, căci numai rugăciunea va da muncii voastre spor, rod și folos. Nu uitați nicicând pe Dumnezeu, care dă pâine celor flămânzi, și care va binecuvânta și lucrul mânilor voastre. Rugăciunea este convorbirea omului cu Dumnezeu. Convorbiți și voi deci cât mai des cu El, și seara, și dimineața și'n amiază-zi, ori de stați, ori de umblați, ori altceva de faceți; și atunci „*ochii Lui vor fi cătând spre voi cu milă de-apărarea, iar urechile Lui vor auzi glasul rugăciunii voastre*“.

Mai presus de toate deci iubiți pe Domnul și pliniți poruncile Lui. Păstrați cu sfințenie și apărați-vă legea, credința voastră, cum au ținut-o și apărat-o și părinții și moși-strămoșii voștri.

Să nu uitați însă nicicând că credința, legea noastră ortodoxă, e cea mai curată, mai adevărată decât toate credințele — ea fiind și astăzi tot cea de pe timpul apostolilor și a sfinților părinți bisericești din primele veacuri ale creștinismului. Ea nu conține inovații orbitoare, este fixată prin predania directă a ucenicilor Domnului și a urmașilor lor, prin multe minuni și minunate răspunsuri cerești.

Această credință, această lege a noastră nu se schimbă după placul nimănui, ea nu se schimbă nici cu anii, nici cu persoanele. Și cine ar vrea s'o schimbe, rățăcește. Ea nu e o haină învechită, un balast de care trebuie să ne debarasăm, — ci dincontră ea e scut și liman ușurător. Sufletul omenesc numai în ea își poate găsi odihna și fericirea după care ahtiază. Ea e talismanul cel mai scump al omului pe care pierzându-l, ai pierdut totul.

Iubiți-vă deci dragii mei, iubiți-vă reciproc, munciți cu zor și vă rugați neîncetat. Faceți voia Domnului, ținând cu scumpătate Legea Lui cea sfântă, — și-atunci fiți siguri că aceste cununi frumoase ce le pusei pe capetele voastre câteva momente, vor fi abea o umbră palidă, — neputându-se nici compara cu acele splendide cununi cerești ce le va pune stabil pe capetele voastre însuși Fiul omenesc, căruia cinste, mărire și închinăciune se cuvine în veci. Amin.

# Ortodoxia în Ticvaniul-mare.

de pr. Ilie Hergan.

Câtă deosebire... câtă deosebire: Odinioară unii preoți și credincioși ort. pentru vina că nu voiau să-și nege credința făcându-se uniți erau stâlciți în bălăi, târâți prin noroi — astăzi preoților sau altor fel de uniți cari batjocuresc ortodoxia și ștăutul pe care-l acuza de prea „pravoslav“ nu li-se clintește nici un fir de păr și din contră unii sunt ridicați chiar la înalte demnități în această țară tolerantă până la esces. Și tot ei, uniții se vaită... și osândesc. Atât însă că'n osânda ce o gătesc altora, cad înșiși.

Are și dl canonic unde și unde dreptate de fapt: „Istoria își spune verdictul său inapelabil și zdrobitor pentru cei ce nu cunosc calea adevărului...“ și îndrăznesc să accentueze, că mai ales pentru cei cari deși cunosc această cale, totuși nu o bătătoresc. Și din soiul acestora este chiar și dl canonic Brnzeu. Reiese aceasta din broșura sa „Unirea la Ticvaniul-mare“ și o întărește scrisoarea de mai jos, care la timpul său a fost fotografiată făcându-se caz de ea și în senatul țării.

Iată ce scrisoare:

Lugoj, 16 V. 1927

Iubite frate!

În numele P. S. Sale D-lui Episcop, te rog următoarele:

Pr. Lința din Jitini pentru a-și obține salariul dela Stat, are nevoie de 390 suflete în parohie. Fiindcă în Jitini nu se pot arăta atâtea suflete, nici nu este în apropiere altă comună de unde să se poată atașa la Jitini, s'a născut ideea, să se înființeze o filie Ticvaniul-mare sălășe, care să se arate ministerului ca trecută la Jitini. Totul ar fi numai pe hârtie în legătură cu salarizarea preotului dela stat; în realitate și canonicizește rămân tot la Ticvani. Tu nu trebuie să dai declarație de renunțare la ei, (fără care declarație nici nu se pot detașa credincioșii) ei nu au nici o cunoștință de acest aranjament ca și când n'ar fi nimic.

Ești rugat deci, ca dintre credincioșii cari au pământ între Ticvani și Jitini să conscrii într'un tablou, atâtea familii cu atâtea suflete, câte trebuie ca Jitinul să aibă vre-o 300—320 suflete. Aceasta să o verifici tu și primăria spunând că numiții credincioși cu proprietățile lor de fapt se află între Ticvani și Jitini, aparținând comunei politice Ticvaniul-mare. Celelalte le va face episcopia, întrucât ar reuși. Ar fi un lucru de care, cred, și tu te-ai bucura, căci am mântui o parohie.

Incolo cu cele mai bune sentimente sunt al frăției Tale

Dr. N. Brnzeu m. p.

Tristă icoană, despre cum înțeleg și iubesc bisericii uniți adevărul; despre cum își „atașează“ și „detașează“ dâșii credincioșii după interes.

Sărmanii credincioși!... sărman popor român unit: „Deșteaptă-te Române...“ vă răsuna încă; „unirea“ cu care vă amețesc bisericii voștri... înseamnă „oarba desunire...“ de către frații voștri; înseamnă isvor de neajunsuri și primejdii naționale! Unirea o iubesc popii voștri dar o iubesc și ungurii căci li-a întărit mâinile împotriva noastră.

Deșteaptă Doamne poporul român „unit“... iar bisericanilor lor deschidele urechile și inima: s'audă și înțeleagă cuvintele, ce le-ai îndreptat odinioară prin profetul Ezechiel (Cap. 13, 21) falșilor proroci ai lui Izra'il zicând: „Voi rupe legăturile voastre, și voi scoate poporul meu din mâinile voastre, și nu vor mai fi în mâinile voastre spre vânare; și veți cunoaște că eu sunt Iehova. Pentru că cu minciuni ați întristat sufletul cel drept, pe care eu, nici odată nu l-am întristat și ați întărit mâinile celui nelegiuit“...

## ȘTIRI

### Locale.

*Duminecă* la serbătorea Sfântului Vasilie și a Anului nou în biserica noastră catedrală, arhiplină de credincioși, a servit un sobor de preoți și cei doi diaconi episcopoești.

La finea liturghiei Sfântului Vasilie s'a cetit darea de seamă despre mișcarea populației dreptcredincioase, a evenimentelor de importanță din cursul anului, fundații, donațiuni etc.

Ecteniile și celelalte responsurii le-a dat Corul Societății Române de Cântări și Muzică din Caransebeș.

**Justiția condamnă literatura imorală.** Se știe că Sf. Sinod condamnase ca imoral romanul „*Neamul Coțofenesc*“ al D-lui V. D. Burnoschi. Acesta se adresase justiției contra deciziei Sf. Sinod. Curtea de Apel din București i-a răspuns acțiunea spre marea satisfacție a întregii opinii creștine care vede în literatura imorală o adevărată otrăvă sufletească pentru societate.

**Un apel al Bisericii pentru desarmarea popoarelor.** De curând s'a ținut o mare conferință pentru desarmarea popoarelor. Cu această ocazie episcopatul catolic din Germania a adresat un apel către toți creștinii, amintindu-le grozăviile războiului și rugându-i să lupte pentru o reală desarmare spre a se putea aduce pacea și înfrățirea între popoare.

**Delictele împotriva religiei în noul Cod Penal Italian.** Noul Cod Penal Italian pus în aplicare anul trecut consacră două capitole pentru: „delictele contra sentimentului religios“.

Sunt pedepsiți cu un an recluziune toți acei cari batjocuresc public religia statului, cu doi ani accia cari arată dispreț față de cineva care și practică religia sa și cu trei ani acei cari ofensează pe slujitorii cultului creștin.

Se pedepsește dela 1-3 ani recluziune sacrilegiul comis asupra obiectelor sacre, turburarea ceremoniilor religioase, chiar și cele particulare, amenințarea persoanelor cari iau parte aci, împiedecarea exercitării funcțiunii religioase.

Blasfemia este sever pedepsită. „Oricine public blasfemiază cu invective sau cu cuvinte insultătoare divinitatea sau simbolurile, sau persoanele venerate în religia statului, este pedepsit cu amendă de 100-3000 lire“.

La întocmirea codului au fost consultate și forurile bisericești. Cum și la noi se vorbește de un nou cod penal, legiuitorii ar putea să se inspire din pilda codului italian,



**Postul Sfintei Fecioare în Palestina.** Lumea creștină de pe locurile apropiate vieții pământești a Maicii Domnului venerază în chip deosebit pe Prea sfânta Fecioară, ținând acest post de 14 zile al Sfintei Adormiri cu multă sfințenie, făcând pelerinagii la mormântul ei. Călugării de pe muntele Măslinilor coboară regulat noaptea la ceasurile 3, în toate cele 14 zile, se închină, sărută sfântul mormânt și pleacă înapoi.

Interesant este că și Musulmanii deacolo păstrează postul acesta și venerază pe sfânta Fecioară ca pe un sfânt al lor.

Iată că mai mult face fapta decât vorba în predicarea adevărului creștin între păgâni.

**Scriitorul Mihail Sadoveanu** spune acestea într-o cuvântare a sa ținută de curând: „Mă conving tot mai mult că cel mai mare învățator al nostru e tot Iisus. Pilda și parabola sunt forma cea mai potrivită pentru a intra în sufletul și înțelegerea celor mulți. Cuvântul preotului (predică) trebuie să fie o țesătură frumoasă de pilde și istorisire care să atingă imaginația și sufletul.

**Nu numai să admirăm, dar să și imităm.** —

Nu de mult s'a ținut în Germania o adunare a catolicilor la care au luat parte aproape o sută de mii de persoane între care se aflau mai mulți foștii primminiștrii, miniștrii, deputați, senatori, ziariști cari nu se rușinau să cânte imne religioase alături de lucrător și țărani, ascultând cuvântările vorbitorilor sau ei înșiși luând cuvântul.

Fostul cancelar german Marx și-a început cuvântarea astfel: „Lăudat fie Domnul nostru Iisus Christos”, la care întreaga asistență a răspuns: „In vecii vecilor! Amin”. Și când te gândești cu durere cum la noi miniștrii și mulți parlamentari sunt maestrii sau novicii lojelor masonice!... Noi am admirat totdeauna pe creștinii germani; dar oare nu i-am putea și imita?

**Ca și la noi,** în Franța sunt numeroase comitete pentru infirmi, Doamne și Domnișoare din societatea înaltă se întrec nu în „a figura” numai cu numele în aceste comitete, ci în „a lucra” faptic pentru infirmi dovedind prin aceasta adevărata iubire față de aproapele în nenorocire.

De exemplu în orașul *Nantes* cele mai aristocrate membre din comitet nu se simt întru nimic înjosite ca să ajute pe infirmi să mănânce, să bea apă, să se scoale ș. a.

Dar comitetele noastre cari aranjază ceaiuri dansante sau, five o'clock-uri de distracții deșănțate cât de departe sunt de faptele comitetelor franceze. Mai puține vorbe și formă și mai multe fapte ar evidenția mai mult adevăratul caracter creștin ce pretind că-l au comitetele dela noi.

Marele scriitor și poet francez *Victor Hugo* spune: „Ochiul nu vede bine pe Dumnezeu decât prin prisma faptelor bune”.

**Intrarea unui magistrat în cler.** Un președinte de tribunal din Franța s'a retras la pensie cu șapte ani mai devreme, iar în ziua de Rusalii a primit hirotonia de diacon. La ceremonie au luat parte între alții și toți magistrații din orașul *Bourges* în frunte cu primul președinte al Curții de Apel.

Iată cum Dumnezeu cheamă în slujba Sa din toate părțile. Fericiti sunt acei cari aud chemarea și o urmează.

**Fapte de-ale sectarilor noștrii.** Rătăciții de tot felul cari sapă la temelia neamului, se dedau adesea la practici rușinoase cari vatămă nu numai religia noastră strămoșească, dar chiar și orice sentiment de pudoare.

Așa de pildă în Basarabia în comuna Petrosu s'a descoperit în pământ o grotă în care rătăciții *inochențiști* — bărbați, femei, fete, — se dedau la tot felul de orgii senzuale. Cu foarte multă greutate jandarmii au reușit să-i scoată din groapa ticăloșiei lor.

Inochentiștii își zic între ei „sfinți”.

**Cocorii postesc.** Într-o revistă am citit de curând că cercetătorii vieții și apucăturilor paserilor călătoare, ne spun că cocorii, — neobosiții noștrii crainici ai celor mai alese bucurii ale Primăverii, — postesc.

Cu mult înainte de plecare, cocorii fac o pregătire specială, — putem spune, o pregătire cu post. — În tot acest timp ei nu beau decât apă și vreo câteva fire de nisip. Asta li-i toată hrana. Ei știu că imbuibarea e decădere, e prăbușire.

Cât de mult ne grăiește nouă această disciplină a cocorilor!

**Pentru locul de închinare „Piatra Scrisă”** de lângă comuna Armeniș au mai dăruit credincioșii: Tiberiu Șuta și soția 20 lei, redactor Vasile Nedela din Timișoara 10 lei și P. Stanescu din Drinova 10 lei, total 40 lei, care sumă s'a primit cu mulțumită.

**Protopresbiterul Iosif Cămpianu din Prigor** a depus la Cassa diecezană suma de 100 lei, ca donație la fondul pentru „Azilul bătrânilor”, care sumă s'a primit cu mulțumită.

† **Iuliana Marcu născ. Gruescu** văduva regretatului învățator Ioan Marcu din Boșca-montană, a trecut la vecinicie Marți în 3 Ianuarie a. c. — Moartea grăbită a acestei femei, soție devotată, la scurt interval de timp după cea a soțului ei, atrage condolențele tuturor cunoșcutilor și apreciatorilor!

Dumnezeu Sfântul să o așeze cu dreptii Săi!

## AVIZ.

Albert Baer proprietarul moșiei Rugi, jud. Severin: având în vedere excocheriile și abuzurile comise de unii administratori ai moșiei sale, uzând de calitatea lor de administratori și de stampila cu inscripția „Administrația moșiei Rugi” au contractat datorii în numele meu, au angajat lucrători și salariați, pe cari nu i-a plătit dându-le bonuri cu stampila moșiei și alte nelegiuiri, aduc la cunoștința generală, că nimeni, oricî ar fi, nu e îndreptățit a contracta o datorie și face cumpărări pe credit sau să angajeze lucrători și salariați în numele meu sau să vîndă produsele agricole și silvice din moșia mea, sau să facă vre'un act de administrație fără autorizația mea expresă scrisă pentru fiecare caz în parte, cunoscând că dacă totuș l'ar face, aceasta va fi pe răspunderea lui, eu neavînd ni i o răspundere față de terța persoană. Tot odată declar nule și fără valoare orice procuri, autorizațiuni și învoiri făcute până în prezent.

Lugoj, la 19 Decembrie 1932.

**Albert Baer**  
Proprietarul moșiei Rugi.

**Corpul Portăreilor Tribunalul Caransebeș.**

Nr. Port. 454/1932.

**Publicațiune de licitație.**

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908, prin aceasta public, că în urma deciziei Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1897/929 efectuându-se execuțiunea la 5 Decembrie 1932 în favorul următoarei Leosava Dragodan reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle domiciliat în Caransebeș pentru suma de 6000 Lei — cap. și acces. mobilele sechestrate și suprasechestrate cari s'au prețuit în 19300 Lei — și anume: 1) una canapea plușată; 2) una masă, 3) șasă scaune, 4) una oglindă de cristal, 5) un credenț, 6) una oglindă de cristal aurită, 7) șasă scaune plușate, 8) doi cai galbeni, se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma deciziei Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 4768/1932 G. pentru încasarea creanței de 6000 Lei — bani cap. cu —% interese din — și spesele de 1114 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 12 Ianuarie 1933 la orele 10 a. m. la locuința urmăritului** și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestra și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 3 Ianuarie 1933.

Șef portărel **Bacaiarov.****Conspectul**

„Manualelor de religie pentru învățământul primar“

publicat în „Biserica ortodoxă română“ Revista Sfântului Sinod, are în locul prim:

**Cărțile de Religie**

de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea

**Pentru**

1. Școlăle de copii mici și clasa I a școlăi primare . . . . . Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școlăi primare „ 10.—
3. Clasa IV a școlăi primare . . . . . „ 10.—
4. Clasele V, VI, și VII ale școlăi primare . . . . . „ 15.—

Editate de **Librăria Diecezană, Caransebeș.****Irmosiere**scrise pe hârtie velină, curat, cetet,  
se gădesc spre vânzare la**Librăria Diecezană**

Prețul 150 Lei. — Se pot comanda prin ramburs.

**Obiecte bisericesti**dela cele mai renumite fabrici, se află  
de vânzare la **Librăria Diecezană.****Tipografia și Librăria Diecezană  
Caransebeș.**

Este bogat înzestrată și bineasortată cu tot felul de cărți școlare, literare și științifice, requisite școlare și de birou. Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile. Are un mare depozit de hârtie.

**Legătorie proprie.**